MỘT SỐ BIỆN PHÁP TÂM LÝ – XÃ HỘI NÂNG CAO THÁI ĐỘ CHẤP HÀNH KỶ LUẬT CHO HẠ SĨ QUAN, BINH SĨ Ở ĐƠN VỊ CƠ SỞ HIỆN NAY

Vũ Thế Bình, Phạm Thái Tân
Khoa Tâm lý học Quân sự, Học viện Chính trị
Email: phamthaitan17012011@gmail.com

Tóm tắt: *Thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở có vai trò rất quan trọng trong xây dựng quân đội cách mạng, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Bài báo đã chỉ ra thực trạng thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ còn có những hạn chế; bất cập trong công tác quản lý kỷ luật. Từ đó đề xuất một số biện pháp như: Nâng cao nhận thức của hạ sĩ quan, binh sĩ về pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội; xây dựng động cơ đúng đắn, ý chí quyết tâm cho hạ sĩ quan, binh sĩ trong hoạt động ở đơn vị; tổ chức tốt các hoạt động huấn luyện, rèn luyện kết hợp duy trì nghiêm chế độ nền nếp cho hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở; nêu cao tính tích cực tự tu dưỡng, tự rèn luyện của hạ sĩ quan, binh sĩ trong nâng cao thái độ chấp hành kỷ luật; xây dựng môi trường xã hội quân sự lành mạnh cho hạ sĩ quan, binh sĩ ở các đơn vị cơ sở.*

Từ khóa*: Nâng cao, thái độ chấp hành kỷ luật, hạ sĩ quan, binh sĩ, đơn vị cơ sở.*

SOME SOCIO-PSYCHOLOGICAL MEASURES TO IMPROVE DISCIPLINE COMPLIANCE ATTITUDE OF ENLISTED SOLDIERS AT GRASSROOTS UNITS TODAY

Abstract: *The discipline compliance attitude of enlisted soldiers at grassroots units plays an important role in building a revolutionary, regular, elite, and modern military. The article identifies existing limitations in their discipline compliance attitude and shortcomings in discipline management. It proposes several measures, including improving legal and military discipline awareness; fostering proper motivation and determination; organizing effective training and discipline routines; promoting self-discipline and self-improvement; and building a healthy military social environment at grassroots units.*

Keywords*: Improve, Discipline compliance attitude, Enlisted soldier, Grassroots units.*

Nhận bài: 24/03/2026 Phản biện: 19/04/2026 Duyệt đăng: 23/04/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Thái độ là vấn đề được tâm lý học quan tâm nghiên cứu từ rất lâu, các nghiên cứu được tiến hành dưới nhiều góc độ và các hướng khác nhau, được đề cập đến nhiều đối tượng trong các lĩnh vực của đời sống xã hội. Thái độ chấp hành kỷ luật (TĐCHKL) của hạ sĩ quan, binh sĩ (HSQ, BS) ở đơn vị cơ sở có vai trò quan trọng. HSQ, BS có TĐCHKL tích cực thì tỷ lệ vi phạm kỷ luật của đơn vị sẽ thấp, đơn vị ổn định và hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ. Ngược lại, tỷ lệ vi phạm pháp luật, vi phạm kỷ luật trong đơn vị sẽ tăng cao dẫn đến đơn vị thường xuyên mất đoàn kết, bầu không khí tâm lý tập thể thiếu lành mạnh từ đó ảnh hưởng đến chất lượng hoàn thành nhiệm vụ của đơn vị. Nâng cao TĐCHKL cho HSQ, BS ở đơn vị cơ sở là một nội dung quan trọng góp phần xây dựng nhân tố con người trong sức mạnh tổng hợp của Quân đội. Bài viết tập trung làm rõ một số biện pháp tâm lý – xã hội nâng cao TĐCHKL cho HSQ, BS ở đơn vị cơ sở trong quân đội hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở các đơn vị cơ sở trong toàn quân hiện nay

Những năm qua, các tổ chức Đảng ở các đơn vị cơ sở đã quán triệt sâu sắc các chỉ thị của Quân ủy Trung ương, Bộ Quốc phòng về xây dựng chính quy, rèn luyện kỷ luật, qua đó, tạo nên những chuyển biến tích cực về chất trong thái độ chấp hành kỷ luật của bộ đội. Biểu hiện cụ thể về mặt nhận thức là tuyệt đại đa số hạ sĩ quan, binh sĩ đã nắm chắc các quy định cơ bản về nghĩa vụ quân sự, chức trách, nhiệm vụ; về các quy định trong huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, học tập, công tác, rèn luyện, lao động, tăng gia sản xuất, lễ tiết tác phong quân nhân; việc chấp hành mệnh lệnh, chỉ thị của người chỉ huy. Kết quả các đợt kiểm tra nhận thức chính trị, pháp luật hằng năm đều đạt tỷ lệ khá, giỏi cao; tỷ lệ vi phạm kỷ luật thông thường giảm dần theo từng năm; các vụ việc vi phạm nghiêm trọng hạn chế tối đa, góp phần giữ vững sức mạnh chiến đấu của đơn vị.

Bên cạnh những kết quả tích cực đạt được, vẫn có tình trạng vi phạm các quy định của đơn vị, vi phạm kỷ luật xuất phát từ thái độ của hạ sĩ quan, binh sĩ như nhận thức của một số hạ sĩ quan, binh sĩ có thâm niên ít, kinh nghiệm hoạt động quân sự chưa nhiều, nhận thức còn giản đơn trong quá trình thực hiện nhiệm vụ; xuất phát từ biểu hiện cảm xúc của một số hạ sĩ quan, binh sĩ do tuổi đời trẻ nên cảm xúc bồng bột, thiếu chín chắn, bộc lộ những biểu hiện nóng vội trong thực hiện các

nhiệm vụ dẫn đến những ảnh hưởng tiêu cực như vi phạm về chấp hành giờ giấc, chấp hành các quy định trong xưng hô, chào hỏi.

Một bộ phận HSQ, BS chưa nhận thức đầy đủ về vai trò của kỷ luật trong huấn luyện quân sự, chưa xây dựng được thói quen tự giác chấp hành kỷ luật, thậm chí còn vi phạm kỷ luật ảnh hưởng đến kết quả huấn luyện và uy tín của đơn vị; còn đơn giản trong nhận thức, vi phạm kỷ luật thao trường gây ảnh hưởng tiêu cực đến việc thực hiện nhiệm vụ của đơn vị.

Công tác giáo dục, quán triệt, quản lý, nắm và giải quyết tư tưởng của một số cơ quan, đơn vị chưa chặt chẽ, chưa sát với từng đối tượng. Công tác thanh tra, kiểm tra, giám sát việc chấp hành kỷ luật, pháp luật của cấp ủy, chỉ huy các cấp trong thực hiện nhiệm vụ sẵn sàng chiến đấu, huấn luyện, diễn tập, công tác,… có thời điểm chưa cụ thể, tỉ mỉ, chưa dự kiến được các tình huống và nguy cơ có thể xảy ra mất an toàn; một số quân nhân ý thức tự giác chấp hành pháp luật, kỷ luật chưa nghiêm; còn vi phạm kỷ luật Quân đội, làm ảnh hưởng đến hình ảnh cao đẹp "Bộ đội Cụ Hồ".

2.2. Biện pháp tâm lý – xã hội nâng cao thái độ chấp hành kỷ luật cho hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở hiện nay

2.2.1. Nâng cao nhận thức của hạ sĩ quan, binh sĩ về pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội

Đây là biện pháp có ý nghĩa quan trọng hàng đầu vì kiến thức toàn diện, đặc biệt là kiến thức về pháp luật, kỷ luật chính là yếu tố giữ vai trò nền tảng, định hướng điều khiển, điều chỉnh hoạt động của HSQ, BS. Khi HSQ, BS có kiến thức về pháp luật, kỷ luật sẽ nhận thức tốt chức trách nhiệm vụ của bản thân từ đó giúp họ có cảm xúc tích cực trong chấp hành kỷ luật và hành vi chuẩn mực trong quá trình hoạt động ở đơn vị.

Thứ nhất, nội dung nâng cao nhận thức toàn diện cho HSQ, BS về pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội trước hết tập trung vào nâng cao nhận thức về động cơ, mục tiêu, lý tưởng của quân đội của mỗi quân nhân, đặc điểm tình hình đơn vị, nhiệm vụ của đơn vị, những kiến thức về pháp luật như, điều lệnh quản lý bộ đội, quy định của các cấp về duy trì chính quy, rèn luyện kỷ luật, đặc biệt là những quy định của đơn vị khi huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, học tập, công tác và các nhiệm vụ khác. Để thực hiện có hiệu quả việc nâng cao nhận thức cho HSQ, BS về pháp luật Nhà nước, kỷ luật Quân đội cần tập trung thực hiện tốt một số yêu cầu cơ bản sau:

Thứ hai, đổi mới hình thức và phương pháp bồi dưỡng nâng cao nhận thức cho phù hợp với đặc điểm, tình hình nhiệm vụ cụ thể của đơn vị. Thường xuyên tổ chức hoạt động bồi dưỡng kiến thức cho HSQ, BS qua các hình thức sinh hoạt ngày pháp luật theo quy định đầu mỗi tháng, sinh hoạt chuyên đề, hội thi tìm hiểu các quy định về luật nghĩa vụ quân sự, lồng ghép vào trong các buổi sinh hoạt ở trung đội, đại đội, tiểu đoàn. Tổ chức các buổi trao đổi, tọa đàm ở cấp tiểu đoàn, sân khấu hóa các hình thức giáo dục pháp luật, kỷ luật của các đơn vị, giúp cho HSQ, BS có sân chơi bổ ích, tiếp thu kiến thức về pháp luật, kỷ luật sau những giờ huấn luyện, học tập tập trung.

Thứ ba, vừa trang bị kiến thức kết hợp duy trì nghiêm các quy định trong đơn vị, kiểm tra thường xuyên các hoạt động của đơn vị. Chỉ huy đơn vị cần duy trì nghiêm các chế độ quy định trong đơn vị, trong đó chú trọng thực hiện đầy đủ 11 chế độ trong ngày, 3 chế độ trong tuần, trong từng hoạt động, nhiệm vụ đều cắt cử cán bộ phụ trách và duy trì hoạt động, ở đâu bộ đội hoạt động ở đó có hoạt động kiểm tra và duy trì kỷ luật.

2.2.2. Xây dựng động cơ đúng đắn, ý chí quyết tâm cho hạ sĩ quan, binh sĩ trong thực hiện nhiệm vụ ở đơn vị

Xây dựng động cơ đúng đắn, ý chí quyết tâm cho HSQ, BS trong hoạt động ở đơn vị là một trong các biện pháp cơ bản nhằm nâng cao TĐCHKL cho HSQ, BS đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ, chức trách của mỗi người. Bởi vì, động cơ đúng đắn, ý chí quyết tâm có vai trò rất quan trọng trong định hướng, thúc đẩy, điều chỉnh con người hoạt động để đạt mục đích đề ra. Vì vậy để xây dựng động cơ đúng đắn, ý chí quyết tâm cho HSQ, BS trong nâng cao TĐCHKL cần tập trung làm tốt một số yêu cầu sau:

Một là, xây dựng mục đích hoạt động quân sự đúng đắn cho HSQ, BS. Trước tiên, cần thường xuyên tổ chức hoạt động giáo dục chính trị, tư tưởng cho mọi quân nhân trong đơn vị thông qua việc quán triệt nghiêm túc các văn bản, hướng dẫn, Chỉ thị, Nghị quyết của các cấp, quán triệt đầy đủ chức trách nhiệm vụ của HSQ, BS, giáo dục kịp thời nhiệm vụ của quân đội, nhiệm vụ của đơn vị nhất là nhiệm vụ của quân đội trong tình hình mới. Tiếp theo, duy trì nghiêm mọi chế độ của đơn vị thông qua việc duy trì nghiêm chế độ nền nếp giúp mọi quân nhân thấy được tính chất nhiệm vụ của đơn vị từ đó xác định được mục đích hoạt động của bản thân là học tập rèn luyện trở thành người quân nhân có phẩm chất đạo đức trong sáng, năng lực đảm bảo hoàn thành ở mức tốt với chức trách nhiệm vụ.

Hai là, cán bộ lãnh đạo, chỉ huy các cấp cần quan tâm xây dựng ý chí quyết tâm cao trong thực hiện nhiệm vụ cho HSQ, BS, giáo dục, quán triệt đầy đủ những nhiệm vụ của đơn vị và nhiệm vụ của mỗi người. Quá trình quán triệt giáo dục cần làm rõ những thuận lợi, những khó khăn trong quá trình thực hiện nhiệm vụ để mỗi người biết được mặt mạnh, mặt thuận lợi để phát huy, thấy được những khó khăn để xác định quyết tâm. Bên cạnh đó cần tổ chức tốt đời sống vật chất và tinh thần trong đơn vị, tạo được bầu không khí lành mạnh, đoàn kết nhất trí trong đơn vị từ đó thúc đẩy mỗi người luôn yêu mến đơn vị, quyết tâm cao trong thực hiện nhiệm vụ, sẵn sàng vượt qua những khó khăn thử thách để hoàn thành nhiệm vụ. Tích cực nắm bắt tâm tư tình cảm, nguyện vọng của HSQ, BS, kịp thời giải quyết những khó khăn, vướng mắc tạo tâm lý thoải mái nhất trong quá trình thực hiện nhiệm vụ từ đó tạo ra ý chí quyết tâm trong thực hiện nhiệm vụ ở đơn vị.

Ba là, khuyến khích HSQ, BS phát huy tính tích cực, tự tu dưỡng, tự rèn luyện bản thân, xác định tốt động cơ, ý chí, quyết tâm khắc phục khó khăn trong quá trình huấn luyện, rèn luyện. Tự tu dưỡng, tự rèn luyện về phẩm chất đạo đức, phẩm chất của người quân nhân. Tự bồi dưỡng và nâng cao trình độ nhận thức của bản thân về nhiệm vụ của quân đội, của đơn vị, nhận thức rõ mọi nội dung của các quy định trong quá trình hoạt động ở đơn vị. Quá trình rèn luyện ý chí, quyết tâm khắc phục khó khăn của mỗi người phải được xây dựng trên sự gắn bó với nghề nghiệp quân sự, với đơn vị, ý thức trách nhiệm của bản thân với quân đội với đơn vị. Không ngừng phấn đấu vươn lên trong mọi khó khăn thử thách.

2.2.3. Tổ chức tốt các hoạt động huấn luyện, rèn luyện kết hợp duy trì nghiêm chế độ nền nếp cho hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở

Đây là một trong những biện pháp quan trọng nhằm hình thành phẩm chất, nhân cách quân nhân. Thông qua huấn luyện và rèn luyện, HSQ, BS nâng cao nhận thức về nhiệm vụ của quân đội, của đơn vị và bản thân; hiểu rõ các quy định kỷ luật, đồng thời hình thành cảm xúc tích cực và củng cố hành vi chấp hành kỷ luật. Hoạt động huấn luyện, rèn luyện cũng là môi trường trực tiếp làm nảy sinh nhu cầu, động cơ hoàn thiện bản thân theo yêu cầu của đơn vị và Quân đội. Để tổ chức tốt các hoạt động huấn luyện, rèn luyện cho HSQ, BS ở đơn vị cơ sở cần thực hiện tốt một số nội dung:

Một là, tổ chức tốt các hoạt động huấn luyện cho HSQ, BS. Huấn luyện góp phần hình thành kiến thức, kỹ xảo, kỹ năng hoạt động quân sự cho mọi quân nhân. Tập trung vào huấn luyện chiến đấu với kế hoạch và kịch bản xác định, đưa bộ đội huấn luyện sát thực tế và sát với điều kiện chiến tranh trong tương lai để hình thành biểu tượng về chiến tranh hiện đại. Kết hợp huấn luyện thao trường và cả trên môi trường mô phỏng với đầy đủ địa hình, âm thanh, ánh sáng như thực tế. Bên cạnh huấn luyện chiến đấu còn phải huấn luyện điều lệnh đội ngũ đây là nội dung quan trọng nhằm hình thành cho quân nhân tư thế tác phong, phong cách của người quân nhân tạo nên sự thống nhất trong đơn vị từ ăn mặc, đi lại, xưng hô, chào hỏi góp phần xây dựng đơn vị chính quy, mẫu mực.

Hai là, tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ thể dục thể thao để hình thành tâm trạng vui vẻ, cảm xúc tích cực cho HSQ, BS. Tổ chức tốt các hoạt động phong trào tạo điều kiện cho họ tiếp xúc, giao tiếp với các lực lượng khác trong và ngoài đơn vị. Ngoài việc tiếp xúc, giao tiếp với cán bộ, đồng đội trong đơn vị cần tạo điều kiện cho HSQ, BS được giao lưu, hoạt động với các lực lượng khác ở đơn vị bạn để họ có thể mở rộng các mối quan hệ xã hội. Vì thế mà việc tổ chức tốt các hoạt động phong trào còn là cơ sở xây dựng bầu không khí tâm lý tích cực, đoàn kết trong toàn đơn vị.

Ba là, tổ chức các hoạt động rèn luyện cho HSQ, BS ở đơn vị để hình thành thói quen hành vi kỷ luật. Có nhiều hoạt động rèn luyện trong quá trình hoạt động ở đơn vị như rèn luyện tác phong, rèn luyện ý thức chấp hành kỷ luật, rèn luyện thói quen cụ thể, tỷ mỷ trong các hoạt động, rèn luyện thể lực…các hoạt động rèn luyện phải được tổ chức chặt chẽ, sát với các nội dung huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu, học tập, công tác, sinh hoạt để họ vận dụng ngay các kiến thức vào trong thực hành luyện tập, diễn tập, công tác tại đơn vị. Cần uốn nắn kịp thời những hành vi, thói quen thiếu chuẩn mực. Thông qua các hoạt động rèn luyện giúp hình thành kỹ xảo, thói quen hành vi kỷ luật cho HSQ, BS. Nâng cao nhận thức về chức trách của bản thân, nhiệm vụ của đơn vị, có thái độ tích cực trong chấp hành kỷ luật, duy trì trạng thái sẵn sàng chiến đấu.

2.2.4. Nêu cao tính tích cực tự tu dưỡng, tự rèn luyện của hạ sĩ quan, binh sĩ trong nâng cao thái độ chấp hành kỷ luật

Tính tích cực, chủ động tự tu dưỡng rèn luyện là một phẩm chất quan trọng của mỗi con người, nêu cao tính tích cực có vai trò rất quan trọng trong nâng cao TĐCHKL bởi vì quá trình hoạt động quân sự vốn dĩ đã chứa đựng những khó

khăn, vất vả, căng thẳng cả thể chất và tinh thần, trong huấn luyện và sẵn sàng chiến đấu lại bất kể thời tiết, không gian, thời gian do đó luôn xuất hiện những khó khăn đòi hỏi mỗi quân nhân phải nêu cao tính tích cực để tự tu dưỡng, rèn luyện bản thân. Nêu cao tính tích cực tự tu dưỡng, tự rèn luyện của HSQ, BS trong nâng cao TĐCHKL cần thực hiện một số giải pháp:

Một là, mỗi HSQ, BS phải xây dựng kế hoạch tự học tập, tự rèn luyện phù hợp, khoa học và chặt chẽ. Xây dựng kế hoạch phải thể hiện tính khoa học, tích cực, chủ động, tính mục đích cao. Xây dựng kế hoạch tự học tập, tự rèn luyện phải được sự phê duyệt của chỉ huy đơn vị nhất là cán bộ đại đội để đảm bảo tính khoa học, thống nhất và có kế hoạch quan tâm, nắm bắt, uốn nắn chỉnh sửa kịp thời khi HSQ, BS có biểu hiện không đúng chuẩn mực, quy định. Yêu cầu HSQ, BS xây dựng kế hoạch tự học tập, tự rèn luyện phải thể hiện rõ tính mục đích, tính khoa học, hiệu quả, hướng vào nâng cao nhận thức, hình thành cảm xúc tích cực, thói quen, hành vi chấp hành kỷ luật của bản thân. Xây dựng kế hoạch tự học tập, tự rèn luyện phải phải phù hợp với thực tiễn và điều kiện của đơn vị như cơ sở vật chất, thời gian huấn luyện, học tập, tự học.

Hai là, hạ sĩ quan, binh sĩ cần thực hiện nghiêm túc, có hiệu quả kế hoạch tự học, tự rèn luyện đã xây dựng. Đây là bước quan trọng, có ảnh hưởng trực tiếp đến việc phát huy tính tích cực, tu dưỡng, tự rèn luyện, góp phần nâng cao TĐCHKL của HSQ, BS. Quá trình thực hiện kế hoạch, HSQ, BS cần luôn đặt ra yêu cầu cao, đòi hỏi bản thân phải thường xuyên nêu cao tinh thần tự giác, tích cực, kiên trì, chủ động, vượt khó thực hiện nghiêm túc theo kế hoạch đã xác định. Đồng thời, trong quá trình đó, HSQ, BS phải thường xuyên tự kiểm tra, đối chiếu với những nội dung yêu cầu, chỉ tiêu của đơn vị cũng như bản thân đã đặt ra trong kế hoạch, xác định được nội dung nào làm tốt, nội dung nào chưa hoàn thành, những điểm mạnh, điểm yếu, nguyên nhân những điểm mạnh và yếu để có phương hướng, biện pháp điều chỉnh kịp thời, nhằm phát huy kết quả đạt được và khắc phục những hạn chế, khuyết điểm.

Ba là, hạ sĩ quan, binh sĩ cần có tính vượt khó trong tự tu dưỡng, tự rèn luyện. Vượt khó của HSQ, BS là một phẩm chất rất quan trọng vì quá trình tu dưỡng, rèn luyện có rất nhiều khó khăn cả khách quan và chủ quan. Đôi khi chỉ vì những khó khăn nhất thời có thể khiến họ nản chí, bỏ dở kế hoạch phấn đấu dẫn đến những hành vi vi phạm. Ngược lại HSQ, BS có tính vượt khó, họ sẽ luôn vươn lên để khẳng định bản thân, không chịu đầu hàng trước những khó khăn, không bi quan chán nản trước thử thách và vững vàng đối diện với những khó khăn có thể đến trong tương lai. Vượt khó để tự tu dưỡng, rèn luyện của HSQ, BS cần đòi hỏi họ phải biết vượt qua những khó khăn để đầu tư thời gian, công sức học tập, rèn luyện. Thực tế đã có những HSQ, BS vì không chịu được khó khăn thử thách mà dao động, mất phương hướng dẫn đến những vi phạm kỷ luật, vi phạm pháp luật.

2.2.5. Xây dựng môi trường xã hội quân sự lành mạnh cho hạ sĩ quan, binh sĩ ở các đơn vị cơ sở

Môi trường xã hội quân sự lành mạnh có tác động rất lớn đến việc hình thành nhân cách của mỗi quân nhân đến quá trình hình thành, nâng cao TĐCHKL. Môi trường xã hội quân sự bao gồm môi trường hẹp chính là môi trường hoạt động quân sự của HSQ, BS như trong tiểu đội, trung đội, đại đội, tiểu đoàn và các tổ chức của đơn vị; môi trường rộng lớn đó là điều kiện kinh tế, chính trị xã hội nơi đơn vị đóng quân. Môi trường xã hội quân sự còn bao gồm cả các điều kiện về cơ sở vật chất, chính sách của quân đội với từng HSQ, BS. Xây dựng môi trường xã hội quân sự lành mạnh ở đơn vị cơ sở cần quan tâm làm tốt một số giải pháp sau:

Một là, thường xuyên quan tâm xây dựng môi trường văn hóa quân sự trong đơn vị để HSQ, BS có môi trường phát triển các phẩm chất nhân cách. Môi trường văn hóa quân sự trong đơn vị gồm các cơ cấu quan hệ liên nhân cách của cán bộ chiến sĩ và các thiết chế đảm bảo cho hoạt động của họ trong đơn vị. Đời sống cán bộ, chiến sĩ rất phong phú, đa dạng không chỉ ngày ăn ba bữa, có chỗ ngủ nghỉ mà phải đảm bảo đầy đủ các điều kiện để thỏa mãn cả nhu cầu vật chất và nhu cầu tinh thần cho họ. Về đảm bảo thỏa mãn nhu cầu vật chất cần quan tâm hệ thống doanh trại, doanh cụ, trang bị cho huấn luyện, học tập, sinh hoạt, vui chơi giải trí, hệ thống nhà câu lạc bộ, thư viện, cảnh quan môi trường. Đối với các cơ sở vật chất để thỏa mãn nhu cầu tinh thần cho HSQ, BS như hệ thống vật tư: Ti vi, loa, đài, sách, báo, tạp chí, dụng cụ tập luyện thể thao bóng đá, bóng chuyền… ngoài những vật chất trên còn cần quan tâm xây dựng quy chế, quy định hoạt động vui chơi, giải trí, giao lưu, kết nghĩa bảo đảm vừa chặt chẽ vừa thiết thực mang lại lợi ích cho mọi quân nhân để họ phát triển nhân cách toàn diện.

Hai là, phối hợp cùng cấp ủy chính quyền địa phương tăng cường hoạt động kết nghĩa, giao lưu và xây dựng môi trường xã hội tốt đẹp. Hoạt động kết nghĩa và giao lưu với cấp ủy, chính quyền, đoàn thể ở địa phương. HSQ, BS là lực lượng trẻ, đông đảo mang trong mình nhiệt huyết và sức sống mãnh liệt của tuổi thanh niên do đó họ cần có sân chơi, có nơi giao lưu để vừa học hỏi, trao đổi, vừa thể hiện khát vọng gắn kết với nhân dân, thể hiện được tình cảm quân dân cá - nước trong quá trình hoạt động. Tình hình kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội ở địa phương nơi đóng quân nếu được xây dựng tốt đẹp sẽ tác động tích cực mang lại lợi ích cho mỗi HSQ, BS.

Ba là, bảo đảm tốt chế độ chính sách, cơ sở vật chất cho hoạt động của HSQ, BS trong quá trình hoạt động. Chế độ chính sách cho HSQ, BS rất quan trọng và tác động trực tiếp đến nhận thức, cảm xúc và hành vi của họ. Quá trình hoạt động, lãnh đạo chỉ huy cần quan tâm giải quyết tốt chế độ chính sách cho họ như đảm bảo đầy đủ phụ cấp, chế độ ăn, nghỉ phép, khám chữa bệnh; làm tốt chính sách hậu phương gia đình nếu gia đình quân nhân nào gặp khó khăn do thiên tai, dịch bệnh. Định kỳ hàng tháng, quý tổ chức đối thoại dân chủ để họ được bày tỏ tâm tư nguyện vọng, bày tỏ ý kiến, thắc mắc. Nếu có tâm tư nguyện vọng cần nắm và giải quyết kịp thời không để ảnh hưởng đến tâm lý, tinh thần hạ sĩ quan, binh sĩ trong quá trình thực hiện nhiệm vụ.

III. KẾT LUẬN

Việc hình thành và nâng cao thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở là một quá trình tổng hợp, chịu sự chi phối của nhiều yếu tố tâm lý – xã hội. Trên cơ sở tổng quan lý luận và ý kiến chuyên gia, nghiên cứu cho thấy cần chú trọng đồng thời đến nâng cao nhận thức, xây dựng động cơ, tổ chức hoạt động giáo dục – huấn luyện phù hợp, phát huy tính tự rèn luyện của quân nhân và xây dựng môi trường quân sự lành mạnh. Những tác động này cần được triển khai một cách đồng bộ trong quá trình quản lý, giáo dục và rèn luyện, qua đó góp phần hình thành thái độ tích cực, nâng cao hiệu quả thực hiện nhiệm vụ và xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, chính quy, mẫu mực.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Nguyễn Thị Kim Anh (2015), *Thái độ của học sinh trung học phổ thông đối với phương pháp tổ chức giảng dạy môn giáo dục giới tính hiện nay,* Luận án tiến sĩ Tâm lý học, Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Hà Nội.

Bộ Quốc phòng (2023)*, Thông tư số 143/2023/TT-BQP ngày 27/12/2023 Quy định xử lý kỷ luật trong Quân đội nhân dân Việt Nam*, Hà Nội.

Lê Hồng Cường (2024), *Thái độ nghề nghiệp quân sự của học viên đào tạo sĩ quan cấp phân đội ở các học viện, trường sĩ quan quân đội hiện nay luận án Luận án Tiến sĩ tâm lý học,* Học viện Chính trị, Hà Nội.

Vũ Dũng (2004), *Từ điển Tâm lý học,* Nxb Từ điển Bách khoa, Hà Nội.

Everett Bledsoe (2023), *What is the Backbone of Military Discipline? Things to Know! The Soldiers Jroject,* 1/4/2023.

Matthew Cox (2018)*, Low Recruit Discipline Prompts Army to Redesign Basic Training*, Military.com, 9/2/2018.

Dương Thị Như Nguyệt (2021), *Thái độ của phạm nhân đối với việc thực hiện nội quy trại giam thuộc Bộ Công an,* Luận án tiến sỹ tâm lý học, Học viện Chính trị, Hà Nội

Quân ủy Trung ương (2019)*, Kết luận của Quân ủy Trung ương về tình hình chấp hành kỷ luật của toàn quân*, số 1249-KL/QUTW ngày 27/11/2019, Hà Nội.

Nguyễn Ngọc Phú (1997)*, Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về kỷ luật quân sự,* Nxb Quân đội nhân dân, Hà Nội.

Phạm Thái Tân, Vũ Thế Bình, Nguyễn Văn Kiên, (2023) *Vai trò công tác tư tưởng trong nâng cao thái độ chấp hành kỷ luật của hạ sĩ quan, binh sĩ ở đơn vị cơ sở hiện nay,* Tạp chí Thiết bị Giáo dục, số 299, trang 21-23.

Tổng cục Chính trị (1998)*, Giáo trình Tâm lý học quân sự,* Nxb QĐND, Hà Nội.

Tổng cục Chính trị (2026), Thông báo số 1859/TB-TH ngày 02/4/2026 của Cục Tuyên huấn/ Tổng cục Chính trị về công tác quản lý tư tưởng, dư luận, kỷ luật và bảo đảm an toàn trong toàn quân Quý I năm 2026, Hà Nội.